

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKER OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: (044) 462-47-462, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-47-46E-mail: sekr.osvita@gmail.com Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок: UA263223130000026002010078760 в АТ «Укресімбанк» (м. Київ), КОД ЄДРПОУ: 02605316

03.08.2020 № 02-5/431

В.о. Міністра освіти і науки України
С.М.Шкарлету

Шановний Сергію Миколайовичу !

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України звертається до Вас з приводу державного замовлення на підготовку фахівців за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки та підвищення рівня оплати праці педагогічних працівників з освітнім рівнем бакалавра, про що йшлося під час засідання конкурсної комісії з розподілу державного замовлення на підготовку кадрів у 2020 році.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про освіту» складниками системи освіти є зокрема фахова передвища освіта та вища освіта, а рівнями освіти відповідно фахова передвища освіта та початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, другий (магістерський) рівень вищої освіти, третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти.

Статтею 17 закону «Про освіту» визначено, що вища освіта здобувається на основі повної загальної середньої освіти, а рівні, ступені вищої освіти, порядок, умови, форми та особливості її здобуття визначаються спеціальним законом.

Згідно зі статтею 72 Закону України «Про вищу освіту» загальний обсяг державного замовлення для підготовки фахівців ступенів молодшого бакалавра, бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямувань) на поточний рік становить не менш як 51% кількості випускників загальноосвітніх навчальних закладів, які у поточному році здобули повну загальну середню освіту.

Загальний обсяг державного замовлення на підготовку фахівців ступеня магістра на поточний рік має становити не менш як 50% кількості осіб, які у поточному році здобудуть ступінь бакалавра за державним замовленням.

Отже верхньої межі прийому на навчання за державним замовленням для отримання ступня магістра не встановлено ні для випускників закладів загальної середньої освіти на для бакалаврів.

Статтею 22 Закону України «Про повну загальну середню освіту» стосовно освітнього цензу педпрацівників передбачено, що на посади педагогічних працівників приймаються особи, які мають педагогічну освіту, вищу освіту та/або професійну кваліфікацію.

У зв'язку з випуском університетами молодих фахівців – педагогів з дипломом бакалавра та обмеженим прийомом для продовження навчання для здобуття ступеня магістра за державним замовленням значна частина таких фахівців змушена приступити до роботи, зокрема на посадах вчителів математики, фізики, хімії інших вчителів-предметників.

Таким чином знижено вимоги до кваліфікаційного рівня вчителів-предметників, а також погіршено вимоги до рівня надання освітніх послуг.

В той же час пунктом 77 Кадрових вимог щодо забезпечення започаткування та провадження освітньої діяльності за рівнями повної загальної середньої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» вимагається відповідність у вчителів вищої педагогічної освіти навчальним предметам (дисциплінам), що ними викладаються.

Проте за окремими спеціальностями медичного спрямування, а саме: «Ветеринарна медицина», «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», «Стоматологія», «Медицина», «Медична психологія», «Фармація, промислова фармація», «Педіатрія» постановами Кабінету Міністрів України передбачено державне замовлення на підготовку фахівців з освітнім рівнем магістра на основі повної загальної середньої освіти.

Невмотивованою є й оплата праці педагогічних працівників з числа молодих фахівців – бакалаврів.

Статтею 50 Закону України «Про освіту» передбачено, що за результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Тобто зазначеною статтею, як і іншими, не встановлено вимоги, що кваліфікаційні категорії «спеціаліст другої категорії», «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії» присвоюються лише тим педагогічним працівникам, які мають освітній ступінь магістра.

Однак постановою Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників та порядку їх присвоєння» передбачено, що кваліфікаційні категорії присвоюються лише тим педагогічним працівникам, які мають освітній ступінь магістра.

Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930, також передбачено, що кваліфікаційні категорії присвоюються педагогічним працівникам, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра.

Таким чином педагогічні працівники, які після здобуття в університетах, інститутах, коледжах кваліфікації вчителя, вихователя та інших спеціальностей з освітнім рівнем бакалавра, а також педагоги, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, або середню спеціальну освіту (до запровадження в дію Закону України «Про освіту» у попередніх його редакціях), зокрема й ті, які мають великий досвід педагогічної роботи та її високий рівень, втрачають право на присвоєння їм кваліфікаційних категорій за наслідками атестації.

Крім того, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» ставки заробітної плати педагогічним працівникам, які мають освітньо-кваліфікаційний (освітній) рівень спеціаліста або магістра, встановлюються на рівні 11-14 тарифних розрядів залежно від їхньої кваліфікаційної категорії, що присвоюється за наслідками атестації. А вчителям та іншим педагогічним працівникам з освітньо-кваліфікаційним (освітнім) рівнем бакалавра, ставки заробітної плати встановлюються на рівні 10-11 тарифних розрядів без присвоєння кваліфікаційних категорій. На цьому ж рівні встановлюються ставки заробітної плати вчителям та іншим педпрацівникам, які закінчили педагогічні училища та отримали дипломи молодшого спеціаліста.

При цьому постановою Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» не передбачено вимоги щодо залежності розміру тарифних розрядів педагогічних працівників від їхнього освітнього рівня.

З метою вирішення проблеми з підготовкою вчителів та інших педагогічних працівників лише на основі освітнього рівня бакалавра, унеможливлення отримання освітнього рівня магістра на основі повної загальної середньої освіти, а також забезпечення навчальних закладів молодими педагогами з більш високим освітнім рівнем, особливо учителів-предметників, ЦК Профспілки розраховує на вжитті Міністерством освіти і науки України заходів для вирішення питання державного замовлення для підготовки фахівців з освітнім рівнем магістра у галузі знань «Педагогічна освіта» як на основі освітнього рівня бакалавра, так і на основі повної загальної середньої освіти, як це передбачено за медичними спеціальностями.

Необхідно також передбачити можливість присвоєння за наслідками атестації кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам, які мають освітній рівень бакалавра, шляхом внесення відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників та порядку їх присвоєння».

Відповідні зміни мають бути внесені також до Положення про атестацію педагогічних працівників з передбаченням можливості присвоєння кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам, які мають освітній рівень бакалавра.

У зв'язку з цим потребує також змін наказ Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», передбачивши підвищення розмірів оплати праці педагогічним працівникам, які мають освітній рівень бакалавра, з урахуванням присвоєння їм кваліфікаційних категорій.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов